

Aan de Vaste Kamercommissie van VWS
T.av. de griffier dhr. T. Teunissen
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Woerden

2 februari 2017

Onderwerp

AO Verpleeghuiszorg U-2017-605-PA
8 februari 2017

Kenmerk

Informatie bij

a.schipaanboord@anbo.nl

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie van VWS,

Op 8 februari a.s. vindt het Algemeen Overleg plaats over de Verpleeghuiszorg. Op de agenda staat het Kwaliteitskader en het manifest. Hierover wil ANBO graag haar zienswijze met u wil delen.

De zorg is complex geworden. De mensen die in hun laatste levensfase in een verpleeghuis wonen zijn bewoners die te kampen hebben met dementie in een vergevorderd stadium. Dat maakt de zorg zwaar. Dementie is een ziekte die veel lijden met zich meebrengt zowel voor de persoon zelf als voor de familie erom heen. Dementie onteert en takelt af. Dit is schrijnend om te zien en mee te maken. Wat nodig is, is aandacht gecombineerd met veilige en liefdevolle zorg.

In veel verpleeghuizen wordt dit ook geboden. Zorgprofessionals doen hun uiterste best om de zorg te laten passen bij de behoeften van mensen. In veel huizen is het prettig wonen. Er is de afgelopen jaren al veel ten goede veranderd. In sommige huizen is men al zeer ver in het verbinden van wonen, zorg en welzijn. Andere huizen lopen hier nog bij achter. En ja, er gaat helaas ook nog wel eens iets mis. In dat kader is het goed dat er nu een kwaliteitskader ligt voor de sector waarmee duidelijk wordt welk niveau van zorg we met elkaar willen. Ook voor de bewoners en hun familie is er nu helderheid over waar mensen op mogen rekenen.

Dit is een mooie stap om verder de weg op te gaan van de invoering van persoonsgerichte bekostiging. Dit leidt tot nog meer mogelijkheden voor zorg op maat, het maken van persoonlijke keuzes en zal uiteindelijk leiden tot nieuwe woon-zorgvormen met diverse welzijnscomponenten.

We hebben nog twee punten waarvoor we uw aandacht willen vragen:

1 Arbeidsmarkt

In de discussies over de kwaliteit van verpleeghuiszorg is er veel gezegd over vaste personeelsnormen. Het Zorginstituut doet hier ook een uitspraak over. Wij delen dat het belangrijk is om een goede mix van personeel te hebben maar wel een mix die aansluit bij de groep bewoners. Standaardisatie door middel van een op te leggen norm lijkt ons inderdaad niet zinvol. De grote diversiteit van bewoners en hun achterliggende zorgvraag maken dat dit per verpleeghuis bekeken moet worden. Het is de taak van de bestuurder om te zorgen dat er goed gekwalificeerd en voldoende personeel aanwezig is.

In dat licht maken wij ons grote zorgen over het probleem van de krappe arbeidsmarkt. Zelfs daar waar extra personeel nodig is, is het heel moeilijk personeel te vinden. Dit wordt deels veroorzaakt door het slechte imago van de zorg. Deze is behoorlijk aangetast door alle slechte publiciteit en het focussen op incidenten. Het slechte imago werkt niet alleen door bij werkzoekenden maar ook bij jonge mensen die gaan kiezen voor een opleiding.

Wij hebben met elkaar de verantwoordelijkheid om dit imago te verbeteren en te laten zien dat het werken in de ouderenzorg mooi is. Professionals moeten trots kunnen zijn op hun vak en jonge mensen moeten weer gemotiveerd worden om in deze belangrijke en mooie sector te willen werken. Wij dringen dan ook aan op een gezamenlijke aanpak, waarbij we laten zien hoe het wel kan. Daar zijn meer dan voldoende voorbeelden van. ANBO zelf is inmiddels een project begonnen met het MBO en zorginstellingen om de instroom richting de ouderenzorg te vergroten.

2 Ruimte voor mensen

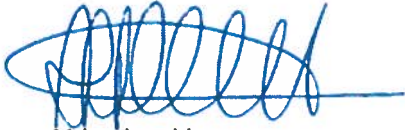
Gezien de incidenten en de slechte publiciteit is het voor bestuurders en professionals steeds lastiger om afwegingen te maken tussen het houden aan regels en protocollen of het geven van aandacht en liefde. De ruimte om andere keuzes te maken is beperkt bijvoorbeeld tussen het risico op vallen en bewegingsvrijheid, tussen plasluiers en proberen nog wat regelmaat aan te brengen of het naleven van regels in plaats van aandacht en welzijn. Keuzes maken betekent risico op fouten maken, maar ook het leren van fouten en het willen verbeteren.

We willen hier graag pleiten om de mensen die werken in de zorg die ruimte te gunnen. De inzet van familie is hierbij onontbeerlijk. Juist in deze laatste fase is betrokkenheid en aandacht van de familie belangrijk. Professionals en familie zijn met elkaar verantwoordelijk voor het welzijn en welbevinden van deze groep ouderen. Waar de professionele zorg onder de maat is moet worden ingegrepen, maar dit mag niet ten koste gaan van de ruimte die nodig is om juist die noodzakelijke liefdevolle zorg te kunnen geven. We moeten toe naar lerende organisaties.

De zorg is in transitie. Mensen worden ouder en leven langer. De meeste mensen gelukkig in goede gezondheid. Maar voor sommigen is de laatste levensfase zwaar en neemt de afhankelijkheid van de hulp van anderen toe. Deze hulp moet gegeven worden met respect voor een ieder's behoefte en in de context van het recht op zelfbeschikking.

Wij hopen dat deze brief bijdraagt aan oplossingen van gesignaleerde knelpunten opdat beleid daar waar nodig bijgesteld kan worden.

Met vriendelijke groet,

N.L. den Haan,
directeur-bestuurder